

**Convenția privind eliminarea
tuturor formelor de discriminare
împotriva femeilor**

Distribuire : Generală
14 noiembrie 2014

Original : Engleză

**Convenția cu privire la drepturile
copilului**

Comitetul pentru eliminarea discriminării
împotriva femeilor

Comitetul pentru drepturile copilului

**Recomandarea generală comună nr. 31 a Comitetului pentru eliminarea
discriminării împotriva femeilor/Comentariul general nr. 18 al
Comitetului pentru drepturile copilului cu privire la practicile
dăunătoare**

CUPRINS

Pagina

- I. Introducere
- II. Obiectivul și domeniul de aplicare al recomandării generale comune/comentariului general
- III. Justificarea recomandării generale comune/comentariului general
- IV. Conținutul normativ al Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și al Convenției privind drepturile copilului
- V. Criterii pentru determinarea practicilor dăunătoare
- VI. Cauze, forme și manifestări ale practicilor dăunătoare
 - A. Mutilarea genitală a femeilor
 - B. Copil și/sau căsătorie forțată
 - C. Poligamie
 - D. Crime comise în numele așa-numitei onoare
- VII. Cadrul holistic pentru abordarea practicilor dăunătoare
 - A. Colectarea datelor și monitorizarea
 - B. Legislația și aplicarea acesteia
 - C. Prevenirea practicilor dăunătoare
 - D. Măsuri de protecție și servicii receptive
- VIII. Diseminarea și utilizarea recomandării generale comune/comentariului general și raportării
- IX. Ratificarea sau aderarea la tratate și rezerve

14-64765 (E) 251114

Please recycle

I. Introducere

1. Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și Convenția privind drepturile copilului conțin obligații juridice obligatorii care se referă atât în general, cât și în mod specific la eliminarea practicilor dăunătoare. Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor și Comitetul pentru drepturile copilului au atras în mod constant atenția asupra acelor practici care afectează femeile și copiii, în special fetele, în executarea mandatelor lor de monitorizare. În virtutea aceluși mandat care se suprapune și a angajamentului comun de a preveni, răspunde și elimina practicile dăunătoare, oriunde și în orice formă ar avea loc, comitetele au decis să elaboreze prezenta recomandare generală comună/comentariu general.

II. Obiectivul și domeniul de aplicare al recomandării generale comune/comentariului general

2. Obiectivul prezentei recomandări generale comune/comentarii generale este de a clarifica obligațiile statelor părți la Convenții, oferind îndrumări autoritare cu privire la măsurile legislative, politice și alte măsuri corespunzătoare luate pentru a asigura respectarea deplină a obligațiilor care le revin în temeiul Convențiilor pentru a elimina practicile dăunătoare.

3. Comitetele recunosc că practicile dăunătoare afectează femeile adulte, atât direct, cât și/sau datorită impactului pe termen lung al practicilor la care au fost supuse ca fete. Prin urmare, prezenta recomandare generală comună/comentariu general detaliază în continuare obligațiile statelor părți la Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor în ceea ce privește dispozițiile relevante pentru eliminarea practicilor dăunătoare care afectează drepturile femeilor.

4. de astfel, Comitetele recunosc că băieții sunt, de asemenea, victime ale violenței, ale practicilor dăunătoare și ale prejudiciului și că drepturile lor trebuie abordate pentru protecția lor și pentru a preveni violența de gen și perpetuarea prejudiciului și a inegalității de gen mai târziu în viața lor. În consecință, în prezenta se face trimitere la obligațiile statelor părți la Convenția cu privire la drepturile copilului privind practicile dăunătoare care decurg din discriminare ce afectează respectarea de către băieților al drepturilor lor.

5. Prezenta recomandare generală comună/comentariul general ar trebui citită împreună cu recomandările generale relevante și comentariile generale emise de Comitete, în special recomandarea generală nr. 19 privind violența împotriva femeilor, a Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor, și comentariul general nr. 8 privind dreptul copilului la protecția împotriva pedepselor corporale și a altor forme de pedeapsă crude sau degradante și comentariul general nr. 13 privind dreptul copilului la libertatea de orice formă de violență, al Comitetului pentru drepturile copilului. Conținutul recomandării generale nr. 14 privind circumcizia feminină a Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor este actualizat prin prezenta recomandare generală comună/comentariu general.

III. Justificarea recomandării generale comune/comentariului general

6. Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor și Comitetul pentru drepturile copilului constată în mod constant că practicile dăunătoare sunt adânc înrădăcinate în atitudinile sociale conform cărora femeile și fetele sunt considerate inferioare bărbaților și băieților pe baza unor roluri stereotipe. Ele subliniază, de asemenea, dimensiunea de gen a violenței și indică faptul că atitudinile și stereotipurile bazate pe sex și gen, dezechilibrele de putere, inegalitățile și discriminarea perpetuează

existența pe scară largă a practicilor care implică adesea violență sau constrângere. De asemenea, este important să reamintim că comitetele sunt îngrijorate de faptul că practicile sunt folosite și pentru a justifica violența de gen ca formă de „protecție” sau control al femeilor¹ și copiilor în casă sau comunitate, la școală sau în alte medii educaționale și instituții și în societatea mai largă. Mai mult, Comitetele atrag atenția statelor părți asupra faptului că discriminarea bazată pe sex și gen se intersectează cu alți factori care afectează femeile² și fetele, în special cele care aparțin sau sunt percepute ca aparținând grupurilor defavorizate și care sunt prin urmare, există un risc mai mare de a deveni victime ale practicilor dăunătoare.

7. Prin urmare, practicile dăunătoare se bazează pe discriminarea bazată pe sex, sex și vârstă, printre altele, și au fost adesea justificate prin invocarea obiceiurilor și valorilor socioculturale și religioase, pe lângă concepțiile greșite referitoare la unele grupuri de femei și copii defavorizați. În general, practicile dăunătoare sunt adesea asociate cu forme grave de violență sau sunt ele însele o formă de violență împotriva femeilor și copiilor. În timp ce natura și prevalența practicilor variază în funcție de regiune și cultură, cele mai răspândite și bine documentate sunt mutilarea genitală feminină, căsătoria copiilor și/sau forțată, poligamia, infracțiunile comise în numele așa-numitei onoare și violența legată de zestre. Având în vedere că aceste practici sunt frecvent ridicate în fața ambelor comisii și, în unele cazuri, au fost reduse în mod demonstrabil prin abordări legislative și programatice, acestea sunt utilizate aici ca exemple ilustrative cheie.

8. Practicile dăunătoare sunt endemice pentru o mare varietate de comunități din majoritatea țărilor. Unele se găsesc, de asemenea, în regiuni sau țări în care nu au fost documentate anterior, în principal din cauza migrației, în timp ce în alte țări în care astfel de practici au dispărut, acestea reapare acum ca urmare a unor factori precum situațiile de conflict.

9. Multe alte practici care au fost identificate ca practici dăunătoare sunt toate strâns legate de și consolidează rolurile de gen construite social și sistemele de relații de putere patriarhale și uneori reflectă percepții negative sau credințe discriminatorii cu privire la anumite grupuri de femei și copii defavorizați, inclusiv persoanele cu dizabilități sau albinism. Practicile includ, dar nu se limitează la, neglijarea fetelor (legate de îngrijirea și tratamentul preferențial de băieți), restricții dietetice extreme, inclusiv în timpul sarcinii (hrănirea forțată, tabuuri alimentare), testarea virginității și practicile conexe, legarea, cicatrizarea, marcarea/aplicarea de semne tribale, pedeapsa corporală, lapidarea, riturile de inițiere violentă, practicile de văduvire, acuzații de vrăjitorie, pruncucidere și incest.³ Acestea includ, de asemenea, modificări ale corpului care sunt efectuate în scopul frumuseții sau căsătoriei fetelor și femeilor (cum ar fi îngrășarea, izolarea, utilizarea discurilor de buze și alungirea gâtului cu inele de gât)⁴ sau încercarea de a proteja fetele de la începutul sarcinii sau de a fi supuse hărțuirii sexuale și violenței (cum ar fi aplatizarea sânilor). În plus, multe femei și copii sunt supuși tot mai mult tratamentului medical și/sau chirurgiei plastice pentru a se conforma normelor sociale ale corpului, mai degrabă decât din motive medicale sau de sănătate, și mulți sunt, de asemenea, presați să fie slabi pentru că e în vogă, ceea ce a dus la o epidemie de tulburări alimentare și de sănătate.

¹ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 19, paragraful 11; Comitetul pentru drepturile copilului comentariu general nr. 9 privind drepturile copiilor cu dizabilități, paragraful 8, 10 și 79; și Comitetul pentru drepturile copilului comentariu general nr. 15 privind dreptul copilului de a se bucura de cel mai înalt standard realizabil de sănătate, paragraful 8 și 9.

² Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 28 privind obligațiile esențiale ale statelor părți în temeiul articolului 2 din Convenție, paragraful 18.

³ A se vedea recomandarea generală nr. 19, Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor, paragraful 11 și Comitetul pentru drepturile copilului comentariu general nr. 13, paragraful 29.

⁴ A se vedea A/61/299, paragraful 46.

IV. Conținutul normativ al Convenției privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și al Convenției privind drepturile copilului

10. Deși problema practicilor dăunătoare era mai puțin cunoscută la momentul elaborării convențiilor, ambele includ dispoziții care acoperă practicile dăunătoare ca încălcări ale drepturilor omului și obligă statele părți să ia măsuri pentru a se asigura că acestea sunt prevenite și eliminate. În plus, comitetele au abordat din ce în ce mai mult problema atunci când au examinat rapoartele statelor părți, în dialogul care a urmat cu statele părți și în observațiile lor finale. Problema a fost dezvoltată în continuare de către comitete în recomandările lor generale și în comentariile generale.⁵

11. Statele părți la convenții au datoria de a-și respecta obligațiile de a respecta, proteja și îndeplini drepturile femeilor și ale copiilor. Ei au, de asemenea, obligația privind măsurile de precauție⁶ de a preveni acțiunile care afectează recunoașterea, respectarea sau exercitarea drepturilor de către femei și copii și să se asigure că actorii privați nu se angajează în discriminarea femeilor și fetelor, inclusiv a violenței de gen, în legătură cu Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor sau a oricărei forme de violență împotriva copiilor, în raport cu Convenția privind drepturile copilului.

12. Convențiile prezintă obligațiile statelor părți de a stabili un cadru legal bine definit pentru a asigura protecția și promovarea drepturilor omului. Un prim pas important în acest sens este prin încorporarea instrumentelor în cadrele juridice naționale. Ambele comitete subliniază că legislația care vizează eliminarea practicilor dăunătoare trebuie să includă bugetarea corespunzătoare, punerea în aplicare, monitorizarea și măsuri de aplicare eficiente.⁷

13. În plus, obligația de a proteja impune statelor părți să stabilească structuri juridice pentru a se asigura că practicile dăunătoare sunt investigate cu promptitudine, imparțialitate și independență, că există aplicarea efectivă a legii și că sunt oferite remedii eficiente celor care au fost prejudiciați de astfel de practici. Comitetele solicită statelor părți să interzică în mod explicit prin lege și în mod corespunzător să sancționeze sau să incrimineze practicile dăunătoare, în conformitate cu gravitatea infracțiunii și a prejudiciului cauzat, prevede mijloace de prevenire, protecție, recuperare, reintegrare și despăgubire pentru victime și combate impunitatea pentru practicile dăunătoare.

14. Având în vedere că cerința de a aborda în mod eficient practicile dăunătoare se numără printre obligațiile esențiale ale statelor părți în temeiul celor două convenții, rezervele la articolele relevante,⁸ care au ca efect limitarea sau calificarea în general a obligațiilor statelor părți de a respecta, proteja și îndeplini drepturile femeilor și copiilor de a trăi fără practici dăunătoare sunt incompatibile cu obiectul și scopul celor două convenții și sunt nepermise în conformitate cu articolul 28 paragraful (2) din Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și articolul 51 (2) din Convenția privind drepturile copilului.

⁵ Până în prezent, Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor a făcut referire la practicile dăunătoare în nouă dintre recomandările sale generale: nr. 3 privind punerea în aplicare a articolului 5 al Convenției, nr. 14, nr. 19, nr. 21 privind egalitatea în căsătorie și relațiile familiale, nr. 24 pentru femei și sănătate, nr. 25 privind măsurile speciale temporare, nr. 28 privind obligațiile esențiale ale statelor părți în temeiul articolului 2 din Convenție, nr. 29 privind consecințele economice ale căsătoriei, relațiile de familie și dizolvarea acestora și nr. 30 privind femeile în prevenirea conflictelor, situații de conflict și post-conflict. Comitetul pentru Drepturile Copilului oferă o listă neexhaustivă a practicilor dăunătoare în observațiile sale generale nr. 8 și 13.

⁶ Măsurile de precauție necesare ar trebui înțelese ca o obligație a statelor părți la Convenții de a preveni violența sau încălcările drepturilor omului, de a proteja victimele și martorii de încălcări, de a ancheta și de a pedepsi pe cei responsabili, inclusiv de actorii privați, și de a oferi acces la recurs pentru încălcările drepturilor omului. A se vedea recomandările generale ale Comitetului pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor nr. 19, paragraful 9; 28, paragraful 13; 30, paragraful 15; opiniile și deciziile comitetului privind comunicările și anchetele individuale; și Comitetul pentru drepturile copilului comentariu general nr. 13, paragraful 5.

⁷ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 28, paragraful 38 (a), observațiile sale finale și Comitetul general pentru drepturile copilului nr. 13, paragraful 40.

⁸ Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, art. 2, 5 și 16 și Convenția privind drepturile copilului, art. 19 și 24 (3).

V. Criterii pentru determinarea practicilor dăunătoare

15. Practicile dăunătoare sunt practici și forme de comportament persistente care se bazează pe discriminare pe baza, printre altele, a sexului, a vârstei, în plus față de forme multiple și / sau intersectate de discriminare care implică adesea violență și cauzează/sau vătămare sau suferință psihologică. Prejudiciul pe care aceste practici îl cauzează victimelor depășește consecințele fizice și psihice imediate și are adesea scopul sau efectul de a afecta recunoașterea, bucurarea și exercitarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale femeilor și copiilor. Există, de asemenea, un impact negativ asupra demnității, integrității și dezvoltării lor fizice, psihosociale și morale, participării, sănătății, educației și statutului economic și social. Prin urmare, practicile se reflectă în activitatea ambelor comitete.

16. În scopul prezentei recomandări generale comune/comentariul general, practicile ar trebui să îndeplinească următoarele criterii pentru a fi considerate dăunătoare:

(a) Constituie o negare a demnității și / sau integrității individului și o încălcare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacrate în cele două convenții;

(b) Constituie discriminare împotriva femeilor sau copiilor și sunt dăunătoare în măsura în care au ca rezultat consecințe negative pentru ei ca indivizi sau grupuri, inclusiv daune fizice, psihologice, economice și sociale și / sau violență și limitări ale capacității lor de a participa pe deplin în societate sau să dezvolte și să-și atingă întregul potențial;

(c) Sunt practici tradiționale, reaparente sau emergente, care sunt prescrise și / sau menținute la locul lor prin norme sociale care perpetuează dominanța masculină și inegalitatea femeilor și copiilor, pe baza sexului, vârstei și a altor factori care se intersectează;

(d) Sunt impuse femeilor și copiilor de către membrii familiei, membrii comunității sau societatea în general, indiferent dacă victima oferă sau este în măsură să ofere consimțământul deplin, gratuit și informat.

VI. Cauze, forme și manifestări ale practicilor dăunătoare

17. Cauzele practicilor dăunătoare sunt multidimensionale și includ roluri stereotipe bazate pe sex și gen, presupusa superioritate sau inferioritate a oricărui dintre sexe, încercări de a exercita controlul asupra corpurilor și sexualității femeilor și fetelor, inegalitățile sociale și prevalența structurilor de putere dominate de bărbați. Eforturile de schimbare a practicilor trebuie să abordeze acele cauze sistemice și structurale care stau la baza practicilor dăunătoare tradiționale, reapariția și în curs de apariție a lor, să împuternicească fetele și femeile și băieții și bărbații să contribuie la transformarea atitudinilor culturale tradiționale care acceptă practicile dăunătoare, să acționeze ca agenți ai o astfel de schimbare și consolidarea capacității comunităților de a sprijini astfel de procese.

18. Eforturile de combatere a practicilor dăunătoare, cu toate acestea, numărul total de femei și fete afectate rămâne extrem de ridicat și poate fi în creștere, inclusiv, de exemplu, în situații de conflict și ca urmare a evoluțiilor tehnologice, cum ar fi utilizarea pe scară largă a rețelelor sociale. Prin examinarea rapoartelor statelor părți, comitetele au observat că există adesea o aderare continuă la practicile dăunătoare ale membrilor comunităților practicante care s-au mutat în țările de destinație prin migrație sau pentru a cere azil. Normele sociale și credințele culturale care susțin astfel de practici dăunătoare persistă și sunt uneori subliniate de o comunitate în încercarea de a-și păstra identitatea culturală într-un mediu nou, în special în țările de destinație în care rolurile de gen oferă femeilor și fetelor o mai mare libertate personală.

A. Mutilarea genitală feminină

19. Mutilarea genitală feminină, circumcizia feminină sau tăierea genitală feminină este practica de a îndepărta parțial sau în totalitate organele genitale externe ale femeii sau de a răni în alt mod organele genitale feminine din motive non-medicale sau non-sănătate. În contextul prezentei recomandări generale comune/comentariu general, aceasta este denumită mutilare genitală feminină. Mutilarea genitală feminină se efectuează în fiecare regiune și, în cadrul unor culturi, este o cerință pentru căsătorie și se crede că este o metodă eficientă de control al sexualității femeilor și fetelor. Poate avea diverse consecințe imediate și/sau pe termen lung asupra sănătății, inclusiv dureri severe, șoc, infecții și complicații în timpul nașterii (care afectează atât mama, cât și copilul), probleme ginecologice pe termen lung, cum ar fi fistula, efecte psihologice și moarte. Organizația Mondială a Sănătății și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii estimează că între 100 de milioane și 140 de milioane de fete și femei din întreaga lume au fost supuse unui tip de mutilare genitală feminină.

B. Copilul și/sau căsătoria forțată

20. Căsătoria copilului, denumită și căsătorie timpurie, este orice căsătorie în care cel puțin una dintre părți are sub 18 ani. Majoritatea covârșitoare a căsătoriilor copiilor, atât formale, cât și informale, implică fete, deși uneori soții lor au și vârsta sub 18 ani. Căsătoria unui copil este considerată a fi o formă de căsătorie forțată, având în vedere că una și/sau ambele părți nu și-au exprimat consimțământul deplin, liber și informat. Ca o chestiune de respectare a capacităților și autonomiei copilului în luarea deciziilor care îi afectează viața, căsătoria unui matur, copil apt sub 18 ani poate fi permisă în circumstanțe excepționale, cu condiția ca copilul să aibă cel puțin 16 ani și că astfel de decizii sunt luate de un judecător pe baza unor motive excepționale legitime definite de lege și pe dovezi ale maturității, fără a respecta cultura și tradiția.

21. În unele contexte, copiii sunt logodiți sau căsătoriți foarte tineri și, în multe cazuri, fetele tinere sunt obligate să se căsătorească cu un bărbat care poate fi cu zeci de ani mai mare. În 2012, Fondul Națiunilor Unite pentru Copii a raportat că aproape 400 de milioane de femei cu vârste cuprinse între 20 și 49 de ani din întreaga lume s-au căsătorite sau au intrat într-o uniune înainte de a împlini vârsta de 18 ani.⁹ Prin urmare, comitetele au acordat o atenție deosebită cazurile în care fetele s-au căsătorit împotriva consimțământului lor deplin, liber și informat, cum ar fi atunci când au fost căsătorite prea tinere pentru a fi pregătite fizic și psihologic pentru viața adultă sau pentru a lua decizii conștiente și informate și, prin urmare, nu sunt gata să consimtă la căsătorie. Alte exemple includ cazuri în care tutorii au autoritatea legală de a consimți la căsătoria fetelor în conformitate cu legea obișnuită sau legală și în care fetele sunt astfel căsătorite contrar dreptului de a încheia liber căsătoria.

22. Căsătoria copilului este adesea însoțită de sarcini și nașteri premature și frecvente, rezultând rate de morbiditate și mortalitate maternelor mai mari decât media. Decesele legate de sarcină sunt principala cauză de mortalitate pentru fetele cu vârste cuprinse între 15 și 19 ani, indiferent dacă sunt căsătorite sau necăsătorite, în întreaga lume. Mortalitatea infantilă în rândul copiilor cu mame foarte tinere este mai mare (uneori de două ori mai mare) decât în rândul mamelor în vârstă. În cazurile de copil și/sau căsătorie forțată, în special în cazul în care soțul este semnificativ mai în vârstă decât soția și în care fetele au o educație limitată, fetele au, în general, o competență de decizie limitată în raport cu propria lor viață. Căsătoria copiilor contribuie, de asemenea, la rate mai ridicate de abandon școlar, în special în rândul fetelor, la excluderea forțată de la școală și la un risc crescut de violență în familie, pe lângă limitarea respectării dreptului la libera circulație.

⁹ A se vedea www.apromiserenewed.org

23. Căsătoriile forțate sunt căsătorii în care una și/sau ambele părți nu și-au exprimat personal consimțământul deplin și liber pentru uniune. Acestea se pot manifesta sub diferite forme, inclusiv căsătoria copiilor, așa cum s-a indicat mai sus, căsătoriile de schimb sau de compromis (adică *baad* și *baadal*), căsătoriile servile și căsătoriile levirate (constrângerea unei văduve să se căsătorească cu o rudă a soțului ei decedat). În unele contexte, o căsătorie forțată poate apărea atunci când violatorului i se permite să scape de sancțiunile penale prin căsătoria cu victima, de obicei cu acordul familiei sale. Căsătoriile forțate pot apărea în contextul migrației pentru a se asigura că o fată se căsătorește în comunitatea de origine a familiei sau pentru a oferi membrilor familiei extinse sau altor persoane documente pentru a migra și/sau a locui într-o anumită țară de destinație. Căsătoriile forțate sunt, de asemenea, din ce în ce mai utilizate de grupurile armate în timpul conflictului sau pot fi un mijloc pentru o fată de a scăpa de sărăcia post-conflict.¹⁰ Căsătoria forțată poate fi definită și ca o căsătorie în care una dintre părți nu are voie să o desface sau să plece din aceasta. Căsătoriile forțate duc adesea la lipsa autonomiei personale și economice a fetelor și la încercarea de a fugi sau de a se autoimola sau a se sinucide pentru a evita sau a scăpa de căsătorie.

24. Plata prețurilor pentru zestre și mirese, care variază în funcție de comunitățile practice, poate crește vulnerabilitatea femeilor și fetelor la violență și la alte practici dăunătoare. Soțul sau membrii familiei sale se pot implica în acte de violență fizică sau psihologică, inclusiv crime, arsuri și atacuri cu acid, pentru neîndeplinirea așteptărilor cu privire la plata unei zestre sau a mărimii acesteia. În unele cazuri, familiile vor fi de acord cu „căsătoria” temporară a fiicei lor în schimbul câștigurilor financiare, denumită și căsătorie contractuală, care este o formă de trafic de ființe umane. Statele părți la Protocolul opțional la Convenția privind drepturile copilului privind vânzarea copiilor, prostituția și pornografia infantilă au obligații explicite în ceea ce privește căsătoriile copiilor și/sau forțate care includ plăți pentru zestre sau prețuri pentru mirese, deoarece acestea ar putea constitui vânzarea copiilor, astfel cum este definită la articolul 2 litera (a) din Protocol.¹¹ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor a subliniat în repetate rânduri că permiterea căsătoriei aranjate printr-o astfel de plată sau preferință încalcă dreptul de a alege liber un soț și în recomandarea sa generală nr. 29 a subliniat că o astfel de practică nu ar trebui să fie necesară pentru ca o căsătorie să fie valabilă și că astfel de acorduri nu ar trebui să fie recunoscute de un stat parte ca fiind executorii.

C. Poligamia

25. Poligamia este contrară demnității femeilor și fetelor și încalcă drepturile și libertățile omului, inclusiv egalitatea și protecția în cadrul familiei. Poligamia variază în contextele juridice și sociale, precum și în interior, iar impactul său include dăunarea sănătății soțiilor, înțeleasă ca bunăstare fizică, mentală și socială, vătămarea materială și privarea pe care soțiile sunt susceptibile să o sufere și vătămarea emoțională și materială a copiilor, adesea cu consecințe grave pentru bunăstarea lor.

26. În timp ce multe state părți au ales să interzică poligamia, aceasta continuă să fie practică în unele țări, fie legal, fie ilegal. Deși de-a lungul istoriei sistemele familiale poligame au funcționat în unele societăți agricole ca o modalitate de a asigura forțe de muncă mai mare pentru familiile individuale, studiile au arătat că poligamia duce de fapt la creșterea sărăciei în familie, în special în zonele rurale.

¹⁰ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 30, paragraful 62.

¹¹ A se vedea, de asemenea, art. 3 (1) (a) (i).

27. Atât femeile, cât și fetele sunt uniuni poligame, cu dovezi care arată că fetele sunt mult mai predispuse să fie căsătorite sau logodite cu bărbați mult mai în vârstă, crescând riscul violenței și al încălcării drepturilor lor. Coexistența legilor statutare cu statutul religios, personal și legile și practicile tradiționale obișnuite contribuie adesea la persistența practicii. Cu toate acestea, în unele state părți, poligamia este autorizată de dreptul civil. Dispozițiile constituționale și alte dispoziții care protejează dreptul la cultură și religie au fost uneori folosite și pentru a justifica legile și practicile care permit uniri poligame.

28. Statele părți la Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor au obligații explicite de a descuraja și interzice poligamia, deoarece este contrară Convenției.¹² Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor susține, de asemenea, că poligamia are ramificații semnificative pentru bunăstarea economică a femeilor și a copiilor lor.¹³

D. Crimele comise în numele așa-numitei onoare

29. Crimele comise în numele așa-numitei onoare sunt acte de violență care sunt comise în mod disproporționat, deși nu exclusiv, împotriva fetelor și femeilor, deoarece membrii familiei consideră că un anumit comportament suspectat, perceput sau real va aduce dezonoare familiei sau comunității. Astfel de forme de comportament includ intrarea în relații sexuale înainte de căsătorie, refuzul de a fi de acord cu o căsătorie aranjată, încheierea unei căsătorii fără consimțământul părinților, comiterea adulterului, obținerea divorțului, îmbrăcarea într-un mod care este considerat inacceptabil pentru comunitate, lucrul în afara acasă sau, în general, nu se conformează rolurilor de gen stereotipe. Infracțiunile în numele așa-numitei onoare pot fi comise și împotriva fetelor și femeilor, în cazul în care acestea au fost victime ale violenței sexuale.

30. Astfel de crime includ omor și sunt comise frecvent de către soț, o rudă de sex feminin sau masculin sau un membru al comunității victimei. În loc să fie privite ca acțiuni criminale împotriva femeilor, crimele comise în numele așa-numitei onoare sunt adesea sancționate de comunitate ca mijloc de păstrare și/sau restabilire a integrității normelor sale culturale, tradiționale, obișnuite sau religioase în urma pretinselor încălcări. În unele contexte, legislația națională sau aplicarea sa practică, sau absența acesteia, permite ca apărarea onoarei să fie prezentată ca fiind o circumstanță exculpanță sau atenuantă pentru autorii acestor crime, ceea ce duce la reducerea sancțiunilor sau a impunității. În plus, urmărirea penală a cauzelor poate fi împiedicată de lipsa de dorință a persoanelor cu cunoștințe în cauză de a prezenta probe coroboratoare.

VII. Cadrul holistic pentru abordarea practicilor dăunătoare

31. Ambele convenții conțin referințe specifice la eliminarea practicilor dăunătoare. Statele părți la Convenția pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor sunt obligate să planifice și să adopte legislația, politicile și măsurile corespunzătoare și să se asigure că punerea lor în aplicare răspunde în mod eficient obstacolelor specifice, barierelor și rezistenței la eliminarea discriminării care determină practicile dăunătoare și violența împotriva femeilor (art. 2 și 3). Cu toate acestea, statele părți trebuie să poată demonstra relevanța directă și conformitate măsurilor luate, asigurându-se în primul rând că drepturile femeilor nu sunt încălcate și să demonstreze dacă astfel de

¹² Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandări generale nr. 21, 28 și 29.

¹³ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 29, paragraful 27.

măsuri vor obține efectul și rezultatul dorit. În plus, obligația statelor părți de a urma astfel de politici vizate este de natură imediată, iar statele părți nu pot justifica nicio întârziere din motive, inclusiv culturale și religioase. Statele părți sunt, de asemenea, obligate să ia toate măsurile corespunzătoare, inclusiv măsuri speciale temporare (art. 4 (1))¹⁴ pentru a modifica modelele sociale și culturale de conduită ale bărbaților și femeilor, în vederea realizării eliminării prejudecăților și practicile cutumiare și toate celelalte practici care se bazează pe ideea inferiorității sau superiorității oricărui sex sau pe roluri stereotipate pentru bărbați și femei (art. 5 (a)) și pentru a se asigura că logodna și căsătoria unui copil nu vor avea effect legal (art. 16 (2)).

32. Convenția privind drepturile copilului, pe de altă parte, obligă statele părți să ia toate măsurile eficiente și corespunzătoare în vederea abolirii practicilor tradiționale care aduc atingere sănătății copiilor (art. 24 (3)). În plus, prevede dreptul copilului de a fi protejat de toate formele de violență, inclusiv violența fizică, sexuală sau psihologică (art. 19) și solicită statelor părți să se asigure că niciun copil nu este supus torturii sau altor acte crude, inhumane sau tratament sau pedeapsă degradantă (art. 37 litera (a)). Se aplică cele patru principii generale ale Convenției problemei practicilor dăunătoare, și anume protecția împotriva discriminării (art. 2), asigurând interesul superior al copilului (art. 3 (1)),¹⁵ susținând dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare (art. 6) și dreptul copilului de a fi ascultat (art. 12).

33. În ambele cazuri, prevenirea și eliminarea eficientă a practicilor dăunătoare necesită stabilirea unei strategii holistice bine definite, bazate pe drepturi și relevante la nivel local, care să includă măsuri juridice și politice de sprijin, inclusiv măsuri sociale care sunt combinate cu un angajament politic proporțional și responsabilitate la toate nivelurile. Obligațiile prezentate în convenții oferă baza dezvoltării unei strategii holistice de eliminare a practicilor dăunătoare, ale căror elemente sunt prezentate aici.

34. O astfel de strategie holistică trebuie integrată și coordonată atât pe verticală, cât și pe orizontală și integrată în eforturile naționale de prevenire și abordare a tuturor formelor de practici dăunătoare. Coordonarea orizontală necesită organizarea între sectoare, inclusiv educație, sănătate, justiție, bunăstare socială, aplicarea legii, imigrație și azil, comunicații și mass-media. În mod similar, coordonarea verticală necesită organizarea între actori la nivel local, regional și național și cu autoritățile tradiționale și religioase. Pentru a facilita procesul, ar trebui să se ia în considerare delegarea responsabilității pentru lucrări unei entități la nivel înalt existente sau stabilite în mod specific, în cooperare cu toate părțile interesate relevante.

35. Implementarea oricărei strategii holistice necesită în mod necesar furnizarea resurselor organizaționale, umane, tehnice și financiare corespunzătoare care sunt completate cu măsuri și instrumente corespunzătoare, precum reglementări, politici, planuri și bugete. În plus, statele părți sunt obligate să se asigure că există un mecanism independent de monitorizare pentru a urmări progresele înregistrate în protejarea femeilor și copiilor de practicile dăunătoare și în realizarea drepturilor lor.

36. Strategiile care vizează eliminarea practicilor dăunătoare trebuie, de asemenea, să implice o gamă largă de alte părți interesate, inclusiv instituții naționale independente în domeniul drepturilor omului, profesioniști din domeniul sănătății, educației și aplicării legii, membri ai societății civile și cei care se implică în practici.

¹⁴ Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor recomandarea generală nr. 25, paragraful 38.

¹⁵ Comitetul pentru Drepturile Copilului comentariu general nr. 14 privind dreptul copilului ca interes superior al acestuia sa fie considerat primordial

A. Colectarea datelor și monitorizarea

37. Colectarea, analiza, diseminarea și utilizarea regulată și cuprinzătoare a datelor cantitative și calitative sunt cruciale pentru asigurarea unor politici eficiente, dezvoltarea strategiilor corespunzătoare și formularea acțiunilor, precum și evaluarea impactului, monitorizarea progreselor realizate în vederea eliminării practicilor dăunătoare și identificarea re practicilor dăunătoare și emergente. Disponibilitatea datelor permite examinarea tendințelor și permiterea stabilirii conexiunilor relevante între politici și implementarea eficientă a programului de către actori de stat și nestatali și schimbările corespunzătoare în atitudini, forme de comportament, practici și rate de prevalență. Datele dezagregate în funcție de sex, vârstă, localizare geografică, stare socioeconomică, nivel de educație și alți factori cheie sunt esențiale pentru identificarea grupurilor de femei și copii cu risc ridicat și dezavantajate, care vor ghida formularea politicilor și acțiunile pentru abordarea practicilor dăunătoare.

38. Cu toate acestea, o astfel de recunoaștere, datele dezagregate privind practicile dăunătoare rămân limitate și sunt rareori comparabile în funcție de țară și de-a lungul timpului, rezultând într-o înțelegere limitată a întinderii și evoluției problemei și identificarea unor măsuri direcționate și adaptate.

39. Comitetele recomandă statelor părți la Convenții:

(a) Să acorde prioritate colectării, analizei, diseminării și utilizării periodice a datelor cantitative și calitative privind practicile dăunătoare dezagregate în funcție de sex, vârstă, locație geografică, statut socioeconomic, nivel de educație și alți factori cheie și asigurați-vă că astfel de activități sunt resurse corespunzătoare. Ar trebui instituite și/sau menținute sisteme regulate de colectare a datelor în sectoarele medicale și de servicii sociale, educație și sectoare judiciare și de aplicare a legii cu privire la aspectele legate de protecție;

(b) Să colecteze date prin utilizarea anchetelor și recensămintelor demografice și a indicatorilor naționali, care pot fi completate cu date din anchetele reprezentative la nivel național ale gospodăriilor. Cercetarea calitativă ar trebui să fie efectuată prin discuții în focus grup, interviuri aprofundate cu informatori cheie cu o mare varietate de părți interesate, observații structurate, cartografiere socială și alte metodologii corespunzătoare.

B. Legislația și aplicarea acesteia

40. Un element cheie al oricărei strategii holistice este dezvoltarea, adoptarea, implementarea și monitorizarea legislației relevante. Fiecare stat parte are obligația¹⁶ de a transmite un mesaj clar de condamnare a practicilor dăunătoare, de a oferi protecție legală victimelor, de a permite actorilor statali și non-statali să protejeze femeile și copiii aflați în situație de risc, să ofere răspunsuri și îngrijire corespunzătoare și să asigure disponibilitatea de recurs și sfârșitul impunității.

41. Cu toate acestea, adoptarea legislației este insuficientă pentru a combate în mod eficient practicile dăunătoare. În conformitate cu cerințele privind măsurile de precauție, legislația trebuie, prin urmare, să fie completată cu un set cuprinzător de măsuri pentru a facilita punerea sa în aplicare, aplicarea și urmărirea și monitorizarea și evaluarea rezultatelor obținute.

¹⁶ A se vedea Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, art. 2 (a) - (c), 2 (f) și 5, și Comitetul pentru drepturile copilului comentariu general nr. 13.

42. Contrar obligațiilor care le revin în temeiul ambelor convenții, multe state părți mențin dispoziții legale care justifică, permit sau conduc la practici dăunătoare, precum legislația care permite căsătoria copiilor, asigură apărarea așa-numitei onoare ca factor exculpator sau atenuant pentru infracțiuni comise împotriva fetelor și femeilor sau permite unui autor al violului și / sau al altor infracțiuni sexuale să evite sancțiunile prin căsătoria victimei.

43. În statele părți cu sisteme juridice plurale, chiar și în cazul în care legile interzic în mod explicit practicile dăunătoare, interdicția nu poate fi aplicată în mod eficient, deoarece existența unor legi obișnuite, tradiționale sau religioase poate sprijini aceste practici.

44. Prejudecățile și capacitatea slabă de a aborda drepturile femeilor și copiilor în rândul judecătorilor din instanțele obișnuite și religioase sau ale mecanismelor tradiționale de judecată și credința că problemele care intră în sfera acestor sisteme obișnuite nu ar trebui să fie supuse niciunei revizuirii sau control de către stat sau alte organe judiciare neagă sau limitează accesul la justiție al victimelor practicilor dăunătoare.

45. Participarea deplină și incluzivă a părților interesate relevante la elaborarea legislației împotriva practicilor dăunătoare poate asigura că preocupările principale legate de practici sunt identificate și abordate cu exactitate. Angajarea și solicitarea de contribuții din partea comunităților practice, a altor părți interesate relevante și a membrilor societății civile este esențială pentru acest proces. Cu toate acestea, trebuie să se asigure că atitudinile predominante și normele sociale care susțin practicile dăunătoare nu slăbesc eforturile de adoptare și aplicare a legislației.

46. Multe state părți au luat măsuri pentru descentralizarea puterii guvernamentale prin devoluție și delegare, dar acest lucru nu ar trebui să reducă sau să anuleze obligația de a promulga legislație care interzice practicile dăunătoare și care se aplică în întreaga jurisdicție a acestora. Trebuie instituite măsuri de protecție pentru a se asigura că descentralizarea sau descentralizarea nu duc la discriminare în ceea ce privește protecția femeilor și a copiilor împotriva practicilor dăunătoare din diferite regiuni și zone culturale. Autoritățile descentralizate trebuie să fie dotate cu resursele umane, financiare, tehnice și de altă natură necesare pentru aplicarea eficientă a legislației care are ca scop eliminarea practicilor dăunătoare.

47. Grupurile culturale angajate în practici dăunătoare pot contribui la răspândirea acestor practici peste granițele naționale. Acolo unde se întâmplă acest lucru, sunt necesare măsuri corespunzătoare pentru a limita răspândirea.

48. Instituțiile naționale pentru drepturile omului au un rol esențial de jucat în promovarea și protejarea drepturilor omului, inclusiv dreptul indivizilor de a fi liberi de practicile dăunătoare și sporirea conștientizării publicului cu privire la aceste drepturi.

49. Persoanele care oferă servicii pentru femei și copii, în special personalul medical și profesorii, sunt plasate în mod unic pentru a identifica victimele reale sau potențiale ale practicilor dăunătoare. Cu toate acestea, acestea sunt adesea legate de reguli de confidențialitate care pot intra în conflict cu obligația lor de a raporta apariția efectivă a unei practici dăunătoare sau potențialul ca aceasta să se producă. Acest lucru trebuie depășit cu reglementări specifice care fac obligatorie raportarea unor astfel de incidente.

50. În cazul în care profesioniștii din domeniul medical sau angajații guvernamentali sau funcționarii publici sunt implicați sau complici în desfășurarea practicilor dăunătoare, statutul și responsabilitatea acestora, inclusiv de a raporta, ar trebui privite ca o circumstanță agravantă în stabilirea sancțiunilor penale sau a sancțiunilor administrative, cum ar fi pierderea licențe profesionale sau rezilierea

contractului, care ar trebui să fie precedată de emiterea unor avertismente. Instruirea sistematică pentru profesioniștii relevanți este considerată a fi o măsură preventivă eficientă în acest sens.

51. Deși sancțiunile legale penale trebuie aplicate în mod consecvent în moduri care contribuie la prevenirea și eliminarea practicilor dăunătoare, statele părți trebuie să ia în considerare, de asemenea, potențialele amenințări și impactul negativ asupra victimelor, inclusiv acțiunile de răzbunare.

52. Este posibil ca compensarea monetară să nu fie fezabilă în zonele cu prevalență ridicată. Cu toate acestea, în toate cazurile, femeile și copiii afectați de practici dăunătoare ar trebui să aibă acces la căi de atac legale, servicii de asistență și reabilitare a victimelor și oportunități sociale și economice.

53. Ar trebui să se țină întotdeauna seama de interesul superior al copilului și de protecția drepturilor fetelor și femeilor și trebuie să existe condițiile necesare pentru a le permite să-și exprime punctul de vedere și pentru a se asigura că opiniile lor sunt ponderate în mod corespunzător. Ar trebui să se acorde o atenție deosebită impactului potențial pe termen scurt și pe termen lung asupra copiilor sau femeilor asupra dizolvării căsătoriilor copiilor și / sau forțate și a returnării plăților de zestre și a prețurilor pentru mirese.

54. Statele părți, în special oficialii din domeniul imigrației și azilului, ar trebui să fie conștienți de faptul că femeile și fetele pot fugi din țara lor de origine pentru a evita să fie supuse unei practici dăunătoare. Acești oficiali ar trebui să beneficieze de formare culturală, juridică și sensibilă la gen corespunzătoare cu privire la măsurile care trebuie luate pentru protecția acestor femei și fete.

55. Comitetele recomandă statelor părți la convenții să adopte sau să modifice legislația în vederea abordării și eliminării eficiente a practicilor dăunătoare. Procedând astfel, ei ar trebui să se asigure:

(a) Că procesul de elaborare a legislației este pe deplin incluziv și participativ. În acest scop, aceștia ar trebui să desfășoare activități de advocacy și sensibilizare și să utilizeze măsuri de mobilizare socială pentru a genera o cunoaștere publică largă și sprijin pentru elaborarea, adoptarea, diseminarea și implementarea legislației;

(b) Că legislația respectă pe deplin obligațiile relevante prezentate în Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și în Convenția privind drepturile copilului și alte standarde internaționale ale drepturilor omului care interzic practicile dăunătoare și că aceasta are prioritate față de legile obișnuite, tradiționale sau religioase care permit, acceptă sau prescriu orice practică dăunătoare, în special în țările cu sisteme juridice plural;

(c) că abrogă fără întârziere toate legislațiile care tolerează, permit sau duc la practici dăunătoare, inclusiv legile tradiționale, obișnuite sau religioase și orice legislație care acceptă apărarea onoarei ca factor de apărare sau atenuant în comiterea infracțiunilor numele așa-numitei onoare;

(d) Că legislația este consecventă și cuprinzătoare și oferă îndrumări detaliate cu privire la prevenirea, protecția, asistența și serviciile de urmărire și asistență pentru victime, inclusiv în ceea ce privește recuperarea lor fizică și psihologică și reintegrarea socială, și este completată de un nivel civil corespunzător și/sau dispoziții legislative administrative;

(e) Că legislația abordează în mod corespunzător, inclusiv prin furnizarea bazei pentru adoptarea măsurilor speciale temporare, cauzele profunde ale practicilor dăunătoare, inclusiv discriminarea pe criterii de sex, sex, vârstă și alți factori care se intersectează, se concentrează pe

drepturile omului și nevoile victimelor și ia în considerare pe deplin interesul superior al copiilor și al femeilor;

(f) Că o vârstă legală minimă de căsătorie pentru fete și băieți, cu sau fără consimțământul părinților, este stabilită la 18 ani. Când o căsătorie la o vârstă mai timpurie este permisă în circumstanțe excepționale, vârsta minimă absolută nu trebuie să fie mai mică de 16 ani, motivele pentru obținerea permisiunii trebuie să fie legitime și strict definite de lege și căsătoria trebuie permisă numai de o instanță consimțământul deplin, gratuit și informat al copilului sau al ambilor copii, care trebuie să se prezinte personal în fața instanței;

(g) Se stabilește o cerință legală de înregistrare a căsătoriei și se asigură punerea în aplicare eficientă prin sensibilizare, educare și existența unei infrastructuri corespunzătoare pentru a face înregistrarea accesibilă tuturor persoanelor din jurisdicția lor;

(h) Se instituie un sistem național de înregistrare obligatorie, accesibilă și gratuită a nașterii pentru a preveni în mod eficient practicile dăunătoare, inclusiv căsătoria copiilor;

(i) Că instituțiile naționale pentru drepturile omului sunt mandatate să ia în considerare plângerile și petițiile individuale și să efectueze investigații, inclusiv cele transmise în numele sau direct de către femei și copii, într-un mod confidențial, sensibil la gen și care să respecte copiii;

(j) Că este obligatoriu prin lege ca profesioniștii și instituțiile care lucrează pentru și cu copiii și femeile să raporteze incidente reale sau riscul unor astfel de incidente, dacă au motive întemeiate să creadă că a avut loc sau poate să apară o practică dăunătoare. Responsabilitățile obligatorii de raportare ar trebui să asigure protecția confidențialității și confidențialității celor care raportează;

(k) că toate inițiativele de elaborare și modificare a legilor penale trebuie să fie asociate cu măsuri și servicii de protecție pentru victime și pentru cei care riscă să fie supuși unor practici dăunătoare;

(l) Această legislație stabilește jurisdicția asupra infracțiunilor de practici dăunătoare care se aplică resortisanților statului parte și rezidenților obișnuiți chiar și atunci când aceștia sunt comiși într-un stat în care nu sunt incriminate;

(m) Legislația și politicile referitoare la imigrație și azil recunosc riscul de a fi supus unor practici dăunătoare sau de a fi persecutat ca urmare a unor astfel de practici drept motiv pentru acordarea azilului. De asemenea, ar trebui să se ia în considerare, de la caz la caz, asigurarea protecției unei rude care ar putea însoți fata sau femeia;

(n) că legislația include dispoziții privind evaluarea și monitorizarea periodică, inclusiv în ceea ce privește implementarea, aplicarea și urmărirea;

(o) Femeile și copiii supuși unor practici dăunătoare au acces egal la justiție, inclusiv prin abordarea barierelor legale și practice în calea inițierii unor proceduri judiciare, precum termenul de prescripție, și că autorii și cei care ajută sau acceptă astfel de practici sunt răspunzători ;

(p) Că legislația include ordine obligatorii de restricționare sau de protecție pentru a-i proteja pe cei cu risc de practici dăunătoare și prevede siguranța acestora și măsuri de protecție a victimelor împotriva retribuirii;

(q) Că victimele încălcărilor au acces egal la căile de atac legale și despăgubire corespunzătoare în practică.

C. Prevenirea practicilor dăunătoare

56. Unul dintre primii pași în combaterea practicilor dăunătoare este prin prevenire. Ambele comitete au subliniat că prevenirea poate fi realizată cel mai bine printr-o abordare bazată pe drepturi a schimbării normelor sociale și culturale, împuternicirea femeilor și fetelor, consolidarea capacității tuturor profesioniștilor relevanți care sunt în contact regulat cu victimele, potențialele victime și autorii practicilor dăunătoare, la toate nivelurile și conștientizarea cauzelor și consecințelor practicilor dăunătoare, inclusiv prin dialogul cu părțile interesate relevante.

1. Stabilirea normelor sociale și culturale bazate pe drepturi

57. O normă socială este un factor care contribuie la determinarea socială a anumitor practici dintr-o comunitate care pot fi pozitive și îi pot consolida identitatea și coeziunea sau pot fi negative și pot duce la rău. Este, de asemenea, o regulă socială de comportament pe care membrii unei comunități trebuie să o respecte. Acest lucru creează și susține un sentiment colectiv de obligație socială și așteptare care condiționează comportamentul membrilor comunității individuale, chiar dacă aceștia nu sunt în acord personal cu practica. De exemplu, în cazul în care mutilarea genitală feminină este norma socială, părinții sunt motivați să fie de acord să se efectueze fiicelor lor pentru că văd alți părinți făcând acest lucru și cred că alții se așteaptă ca aceștia să facă la fel. Norma sau practica este adesea perpetuată de alte femei din rețelele comunitare care au suferit deja procedura și exercită o presiune suplimentară asupra femeilor mai tinere pentru a se conforma practicii sau a risca ostracismul, fiind evitate și stigmatizate. O astfel de marginalizare poate include pierderea unui sprijin economic și social important și a mobilității sociale. În schimb, dacă indivizii se conformează normei sociale, se așteaptă să fie recompensați, de exemplu prin incluziune și laudă. Schimbarea normelor sociale care stau la baza și justifică practicile dăunătoare necesită ca astfel de așteptări să fie contestate și modificate.

58. Normele sociale sunt interconectate, ceea ce înseamnă că practicile dăunătoare nu pot fi abordate izolat, ci într-un context mai larg bazat pe o înțelegere cuprinzătoare a modului în care practicile sunt legate de alte norme culturale și sociale și alte practici. Acest lucru indică necesitatea adoptării unei abordări bazate pe drepturi, care se bazează pe recunoașterea faptului că drepturile sunt indivizibile și interdependente.

59. O provocare de bază care trebuie confruntată este faptul că practicile dăunătoare pot fi percepute ca având efecte benefice pentru victimă și membrii familiei și comunității lor. În consecință, există limitări semnificative la orice abordare care vizează doar schimbarea comportamentală individuală. În schimb, este nevoie de o abordare largă și holistică colectivă sau comunitară. Intervențiile sensibile din punct de vedere cultural care întăresc drepturile omului și permit comunităților care practică să exploreze colectiv și să cadă de acord asupra unor modalități alternative de a-și îndeplini valorile și onora sau celebra tradițiile fără a provoca daune și a încălca drepturile omului femeilor și copiilor pot duce la eliminarea durabilă și la scară largă a practicilor dăunătoare și adoptarea colectivă a noilor reguli sociale. Manifestările publice ale unui angajament colectiv față de practicile alternative pot contribui la consolidarea durabilității lor pe termen lung. În acest sens, implicarea activă a liderilor comunității este crucială.

60. Comitetele recomandă statelor părți la convenții să se asigure că toate eforturile întreprinse pentru a combate practicile dăunătoare și pentru a contesta și modifica normele sociale care stau la baza acestora sunt holistice, bazate pe comunitate și se bazează pe o abordare bazată pe drepturi care include participarea activă a tuturor părților interesate relevante, în special femeile și fetele.

2. Împuternicirea femeilor și fetelor

61. Statele părți au obligația de a contesta și schimba ideologiile și structurile patriarhale care constrâng femeile și fetele să își exercite pe deplin drepturile și libertățile omului. Pentru ca fetele și femeile să depășească excluziunea socială și sărăcia pe care o experimentează multe, care le cresc vulnerabilitatea la exploatare, practicile dăunătoare și alte forme de violență bazată pe gen, acestea trebuie să fie dotate cu abilitățile și competențele necesare pentru a-și revendica drepturile, inclusiv să ia decizii și alegeri autonome și informate despre propria lor viață. În acest context, educația este un instrument important pentru împuternicirea femeilor și fetelor de a-și revendica drepturile.

62. Există o corelație clară între nivelul scăzut de educație al fetelor și femeilor și prevalența practicilor dăunătoare. Statele părți la convenții au obligațiile de a asigura dreptul universal la o educație de înaltă calitate și de a crea un mediu favorabil care să permită fetelor și femeilor să devină agenți ai schimbării (Convenția privind drepturile copilului, art. 28-29; Convenția privind Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, art. 10). Aceasta presupune asigurarea înscrierii universale, gratuite și obligatorii la școala primară și asigurarea frecvenței regulate, descurajarea abandonului școlar, eliminarea disparităților de gen existente și sprijinirea accesului pentru fetele cele mai marginalizate, inclusiv a celor care trăiesc în comunități îndepărtate și rurale. La punerea în aplicare a obligațiilor, ar trebui să se ia în considerare faptul că școlile și împrejurimile lor sunt sigure, prietenoase pentru fete și favorabile performanței lor optime.

63. Finalizarea învățământului primar și secundar oferă fetelor beneficii pe termen scurt și pe termen lung, contribuind la prevenirea căsătoriei copiilor și a sarcinii adolescente și la rate mai mici de mortalitate și morbiditate la sugari și mame, pregătind femeile și fetele să își revendice mai bine dreptul la eliberarea de violență și creșterea oportunităților lor de participare efectivă în toate sferele vieții. Comitetele au încurajat în mod constant statele părți să ia măsuri pentru a spori înscrierea și menținerea în învățământul secundar, inclusiv prin asigurarea faptului că elevii finalizează școala primară, eliminarea taxelor școlare atât pentru învățământul primar, cât și pentru cel secundar, promovarea accesului echitabil la învățământul secundar, inclusiv învățământul tehnico-profesional oportunități și luând în considerare obligativitatea învățământului secundar. Dreptul fetelor adolescente de a-și continua studiile, în timpul și după sarcină, poate fi garantat prin politici de returnare nediscriminatorii.

64. Pentru fetele în afara școlii, educația non-formală este adesea singura lor cale spre învățare și ar trebui să ofere educație de bază și instruire în abilitățile de viață. Este o alternativă la școlarizarea formală pentru cei care nu au terminat școala primară sau secundară și poate fi pusă la dispoziție și prin programe radio și alte mijloace media, inclusiv media digitală.

65. Femeilor și fetelor li se permite să își construiască activele economice prin formare în mijloace de trai și abilități antreprenoriale și să beneficieze de programe care oferă un stimulent economic pentru a amâna căsătoria până la vârsta de 18 ani, cum ar fi burse, programe de microcredit sau scheme de economii (Convenția privind Eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, articolele 11 și 13; Convenția privind drepturile copilului, art. 28). Programele complementare de sensibilizare sunt esențiale pentru a comunica dreptul femeilor de a lucra în afara casei și pentru a provoca tabuuri despre femei și muncă.

66. Un alt mijloc de încurajare a împuternicirii femeilor și fetelor este prin construirea bunurilor lor sociale. Acest lucru poate fi facilitat prin crearea de spații sigure în care fetele și femeile se pot conecta cu colegii, mentorii, profesorii și liderii comunității și se pot exprima, vorbi, își vor articula aspirațiile și preocupările și pot participa la deciziile care le afectează viața. Acest lucru îi poate ajuta să-și dezvolte stima de sine și autoeficacitatea, abilitățile de comunicare, negociere și rezolvare a problemelor și conștientizarea drepturilor lor și poate fi deosebit de important pentru fetele migrante. Având în vedere

că bărbații au deținut în mod tradițional poziții de putere și influență la toate nivelurile, angajamentul lor este crucial pentru a se asigura că copiii și femeile au sprijinul și angajamentul angajat al familiilor, comunităților, societății civile și factorilor de decizie politici.

67. Copilăria și cel târziu adolescența timpurie sunt puncte de intrare pentru asistarea atât a fetelor, cât și a băieților și pentru a le sprijini să schimbe atitudini bazate pe gen și să adopte roluri și forme de comportament mai pozitive în casă, la școală și în societatea mai largă. Aceasta înseamnă facilitarea discuțiilor cu aceștia cu privire la normele sociale, atitudinile și așteptările care sunt asociate cu feminitatea și masculinitatea tradiționale și cu rolurile stereotipe legate de sex și gen și lucrul în parteneriat cu acestea pentru a sprijini schimbările personale și sociale care vizează eliminarea inegalității de gen și promovarea importanța valorificării educației, în special a educației fetelor, în efortul de a elimina practicile dăunătoare care afectează în mod specific fetele pre-adolescente și adolescente.

68. Femeile și fetele adolescente care au fost sau riscă să fie supuse unor practici dăunătoare se confruntă cu riscuri semnificative pentru sănătatea lor sexuală și reproductivă, în special într-un context în care se confruntă deja cu bariere în procesul de luare a deciziilor cu privire la astfel de probleme care decurg din lipsa de informații și servicii corespunzătoare, inclusiv servicii adaptate adolescenților. Prin urmare, este necesară o atenție specială pentru a se asigura că femeile și adolescenții au acces la informații exacte despre sănătatea și drepturile sexuale și reproductive și asupra impactului practicilor dăunătoare, precum și accesul la servicii corespunzătoare și confidențiale. Educația corespunzătoare vârstei, care include informații științifice despre sănătatea sexuală și reproductivă, contribuie la împuternicirea fetelor și femeilor să ia decizii în cunoștință de cauză și să își revendice drepturile. În acest scop, furnizorii de servicii medicale și profesorii cu cunoștințe, înțelegere și abilități corespunzătoare joacă un rol crucial în transmiterea informațiilor, prevenirea practicilor dăunătoare și identificarea și asistarea femeilor și fetelor care sunt victime sau care ar putea fi supuse riscului de a fi supuse acestora.

69. Comitetele recomandă statelor părți la convenții:

(a) Oferi educație primară universală, gratuită și obligatorie, care să fie prietenoasă cu fetele, inclusiv în zonele îndepărtate și rurale, ia în considerare obligativitatea învățământului secundar, oferind în același timp stimulente economice pentru fetele însărcinate și mamele adolescente pentru a finaliza școala secundară și a stabili politici de returnare nediscriminatorii;

(b) Oferă fetelor și femeilor oportunități educaționale și economice într-un mediu sigur și favorabil în care își pot dezvolta stima de sine, conștientizarea drepturilor lor și abilități de comunicare, negociere și rezolvare a problemelor;

(c) Include în programul educațional informații despre drepturile omului, inclusiv cele ale femeilor și copiilor, egalitatea de gen și conștientizarea de sine și contribuie la eliminarea stereotipurilor de gen și la încurajarea unui mediu de nediscriminare;

(d) să se asigure că școlile oferă informații corespunzătoare vârstei cu privire la sănătatea și drepturile sexuale și reproductive, inclusiv în ceea ce privește relațiile de gen și comportamentul sexual responsabil, prevenirea HIV, nutriția și protecția împotriva violenței și practicilor dăunătoare;

(e) să asigure accesul la programe de educație non-formală pentru fetele care au abandonat școala obișnuită sau care nu s-au înscris niciodată și sunt analfabeți și să monitorizeze calitatea acestor programe;

(f) Implicarea bărbaților și băieților în crearea unui mediu favorabil întru susținerea emancipării femeilor și fetelor.

3. Dezvoltarea capacității la toate nivelurile

70. Una dintre principalele provocări în eliminarea practicilor dăunătoare se referă la lipsa de conștientizare sau capacitate a profesioniștilor relevanți, inclusiv a profesioniștilor din prima linie, de a înțelege, identifica și răspunde în mod corespunzător la incidente sau la riscurile practicilor dăunătoare. O abordare cuprinzătoare, holistică și eficientă a consolidării capacităților ar trebui să aibă ca scop angajarea unor lideri influenți, precum liderii tradiționali și religioși, și cât mai multe grupuri profesionale relevante, inclusiv asistenți medicali, educaționali și sociali, azil și autoritățile de imigrare, poliția, procurori publici, judecători și politicieni la toate nivelurile. Trebuie să li se ofere informații exacte despre practică și normele și standardele aplicabile în materie de drepturile omului, în vederea promovării unei schimbări a atitudinilor și formelor de comportament ale grupului lor și ale comunității mai largi.

71. În cazul în care există mecanisme alternative de soluționare a litigiilor sau sisteme tradiționale de justiție, ar trebui să se ofere instruire cu privire la drepturile omului și practicile dăunătoare celor responsabili cu gestionarea acestora. Mai mult, ofițerii de poliție, procurorii publici, judecătorii și alți oficiali de aplicare a legii au nevoie de instruire cu privire la implementarea legislației noi sau existente care incriminează practicile dăunătoare pentru a se asigura că sunt conștienți de drepturile femeilor și copiilor și că sunt sensibili la statutul vulnerabil al victimelor.

72. În statele părți în care prevalența practicilor dăunătoare este limitată în primul rând la comunitățile de imigranți, furnizorii de servicii medicale, profesorii și profesioniștii în îngrijirea copiilor, asistenții sociali, ofițerii de poliție, oficialii de migrație și sectorul justiției trebuie să fie sensibilizați și instruiți în modul de identificare fetele și femeile care au fost sau sunt expuse riscului de a fi supuse unor practici dăunătoare și ce măsuri pot și ar trebui luate pentru a le proteja.

73. Comitetele recomandă statelor părți la Convenții:

(a) Furnizarea tuturor profesioniștilor relevanți din prima linie informații despre practicile dăunătoare și normele și standardele aplicabile în domeniul drepturilor omului și asigurați-vă că sunt instruiți în mod corespunzător pentru a preveni, identifica și răspunde la incidentele de practici dăunătoare, inclusiv atenuarea efectelor negative pentru victime și sprijinirea acestora pentru a avea acces la remedii și servicii corespunzătoare;

(b) Oferirea instruirii persoanelor implicate în soluționarea alternativă a litigiilor și în sistemele tradiționale de justiție pentru a aplica în mod corespunzător principiile cheie ale drepturilor omului, în special interesul superior al copilului și participarea copiilor la procedurile administrative și judiciare;

(c) Oferirea instruirii întregului personal de aplicare a legii, inclusiv sistemului judiciar, cu privire la legislația nouă și existentă care interzice practicile dăunătoare și se asigură că sunt conștienți de drepturile femeilor și ale copiilor și de rolul lor în urmărirea penală a făptașilor și protejarea victimelor practicilor dăunătoare;

(d) Desfășurarea programelor specializate de conștientizare și formare pentru furnizorii de asistență medicală care lucrează cu comunitățile de imigranți pentru a răspunde nevoilor unice de îngrijire a sănătății copiilor și femeilor care au suferit mutilări genitale feminine sau alte practici dăunătoare și să ofere instruire specializată și pentru profesioniștii din cadrul serviciilor

de protecție a copilului și servicii axate pe drepturile femeilor și pe sectoarele educației și poliției și justiției, politicienilor și personalului media care lucrează cu fete și femei migrante.

4. Sensibilizarea, dialogul public și manifestările angajamentului

74. Pentru a contesta normele și atitudinile socioculturale care stau la baza practicilor dăunătoare, inclusiv structurile de putere dominate de bărbați, discriminarea bazată pe sex și gen și ierarhiile de vârstă, ambele comitete recomandă în mod regulat statelor părți să întreprindă campanii de informare publică cuprinzătoare și campanii de sensibilizare care fac parte din acestea a strategiilor pe termen lung pentru eliminarea practicilor dăunătoare.

75. Măsurile de sensibilizare ar trebui să includă informații exacte din surse de încredere cu privire la prejudiciul cauzat de practici și motive convingătoare cu privire la motivul pentru care acestea ar trebui eliminate. În acest sens, mass-media poate îndeplini o funcție importantă în asigurarea unei noi gândiri, în special prin accesul femeilor și copiilor la informații și materiale care vizează promovarea bunăstării lor sociale și morale și a sănătății fizice și mentale, în conformitate cu obligațiile care decurg din ambele convenții care ajută la protejarea acestora împotriva practicilor dăunătoare.

76. Lansarea campaniilor de sensibilizare poate oferi o oportunitate de a iniția discuții publice despre practicile dăunătoare în vederea explorării colective a alternativelor care nu cauzează prejudicii sau care nu încalcă drepturile omului femeilor și copiilor și ajungerea la un acord cu privire la normele sociale care stau la baza și susținerea practicilor dăunătoare poate și trebuie schimbată. Mândria colectivă a unei comunități în identificarea și adoptarea de noi modalități de a-și îndeplini valorile esențiale va asigura angajamentul și sustenabilitatea noilor norme sociale care nu duc la provocarea de daune sau la încălcarea drepturilor omului.

77. Cele mai eficiente eforturi sunt incluzive și implică părțile interesate relevante la toate nivelurile, în special fetele și femeile din comunitățile afectate și băieții și bărbații. Mai mult, aceste eforturi necesită participarea activă și sprijinul liderilor locali, inclusiv prin alocarea resurselor corespunzătoare. Stabilirea sau consolidarea parteneriatelor existente cu părțile interesate relevante, instituții, organizații și rețele sociale (lideri religioși și tradiționali, practicieni și societatea civilă) poate ajuta la construirea de punți între circumscripții.

78. S-ar putea lua în considerare diseminarea informațiilor privind experiențele pozitive care au urmat eliminării practicilor dăunătoare în cadrul unei comunități locale sau diasporei sau în cadrul altor comunități practice din aceeași regiune geografică cu medii similare, precum și schimbul de bune practici, inclusiv din alte regiuni. Aceasta poate lua forma unor conferințe sau evenimente locale, naționale sau regionale, vizite ale liderilor comunității sau utilizarea instrumentelor audiovizuale. În plus, activitățile de sensibilizare trebuie să fie proiectate cu atenție, astfel încât să reflecte cu exactitate contextul local, să nu conducă la reacții adverse sau să încurajeze stigmatizarea și / sau discriminarea împotriva victimelor și/sau a comunităților care practică.

79. Mass-media comunitară și mainstream pot fi parteneri importanți în sensibilizarea și sensibilizarea cu privire la eliminarea practicilor dăunătoare, inclusiv prin inițiative comune cu guvernele pentru a găzdui dezbateri sau talk-show-uri, a pregăti și a proiecta documentare și a dezvolta programe educaționale pentru radio și televiziune. Internetul și rețelele sociale pot fi, de asemenea, instrumente valoroase pentru furnizarea de informații și oportunități de dezbateri, în timp ce telefoanele mobile sunt din ce în ce mai utilizate pentru a transmite mesaje și pentru a interacționa cu oameni de toate vârstele. Mass-media comunitară poate servi ca un forum util pentru informații și dialog și poate include radio, teatru de stradă, muzică, artă, poezie și marionetă.

80. În statele părți cu legislație eficientă și aplicată împotriva practicilor dăunătoare, există riscul ca comunitățile practice să se ascundă sau să plece în străinătate pentru a efectua practicile. Statele părți care găzduiesc comunități practice ar trebui să sprijine campaniile de sensibilizare cu privire la impactul dăunător asupra victimelor sau celor supuse riscului, precum și implicațiile legale ale încălcării, prevenind în același timp discriminarea și stigmatul împotriva acestor comunități. În acest scop, ar trebui luate măsuri pentru a facilita integrarea socială a acestor comunități.

81. Comitetele recomandă statelor părți la Convenții:

(a) Elaborarea și adoptarea programelor cuprinzătoare de sensibilizare pentru a contesta și schimba atitudinile, tradițiile și obiceiurile culturale și sociale care stau la baza formelor de comportament care perpetuează practicile dăunătoare;

(b) Asigurarea că programele de sensibilizare oferă informații exacte și mesaje clare și unificate din surse de încredere cu privire la impactul negativ al practicilor dăunătoare asupra femeilor, copiilor, în special fetelor, familiilor acestora și societății în general. Astfel de programe ar trebui să includă rețelele sociale, internetul și instrumentele de comunicare și diseminare a comunității;

(c) Luarea tuturor măsurilor corespunzătoare pentru a se asigura că stigmatizarea și discriminarea nu sunt perpetuate împotriva victimelor și/sau a practicării comunităților de imigranți sau minorități;

(d) Asigurarea că programele de sensibilizare care vizează structurile statului angajează factorii de decizie și tot personalul programatic relevant și profesioniștii cheie care lucrează în cadrul guvernelor locale și naționale și al agențiilor guvernamentale;

(e) Asigurarea că personalul instituțiilor naționale pentru drepturile omului este pe deplin conștient și sensibilizat la implicațiile drepturilor omului ale practicilor dăunătoare din statul parte și că primește sprijin pentru a promova eliminarea acestor practici;

(f) Inițierea discuțiilor publice pentru a preveni și promova eliminarea practicilor dăunătoare, prin implicarea tuturor părților interesate relevante în pregătirea și punerea în aplicare a măsurilor, inclusiv liderii locali, practicienii, organizațiile de bază și comunitățile religioase. Activitățile ar trebui să afirme principiile culturale pozitive ale unei comunități care sunt în concordanță cu drepturile omului și să includă informații despre experiențele de eliminare cu succes de către comunitățile care practicau anterior cu medii similare;

(g) Crearea sau consolidarea parteneriatelor eficiente cu mass-media oficială pentru a sprijini implementarea programelor de sensibilizare și a promova discuțiile publice și a încuraja crearea și respectarea mecanismelor de autoreglare care respectă viața privată a persoanelor.

D. Măsuri de protecție și servicii receptive

82. Femeile și copiii care sunt victime ale practicilor dăunătoare au nevoie de servicii de sprijin imediat, inclusiv servicii medicale, psihologice și juridice. Serviciile medicale de urgență pot fi cele mai urgente și evidente, având în vedere că unele dintre practicile dăunătoare incluse în prezenta implică provocarea violenței fizice extreme și poate fi necesară o intervenție medicală pentru a trata vătămările grave sau pentru a preveni moartea. Victimele mutilării genitale feminine sau ale altor practici dăunătoare pot necesita, de asemenea, tratament medical sau intervenții chirurgicale pentru a aborda consecințele fizice pe termen scurt și lung. Gestionarea sarcinii și nașterii la femeile sau fetele care au suferit mutilări

genitale feminine trebuie să fie inclusă în pregătirea prealabilă și continuă pentru moașe, medici și alte asistente medicale calificate la naștere.

83. Sistemele naționale de protecție sau, în absența lor, structurile tradiționale ar trebui să fie mandatate să fie adaptate copiilor și să fie sensibile la gen și să dispună de resurse corespunzătoare pentru a oferi toate serviciile de protecție necesare femeilor și fetelor care se confruntă cu un risc ridicat de a fi supuse violenței, inclusiv fetelor care conduc departe pentru a evita să fie supusă mutilării genitale feminine, căsătoriei forțate sau infracțiunilor săvârșite în numele așa-numitei onoare. Ar trebui luată în considerare înființarea unei linii de asistență gratuite, disponibile 24 de ore pe zi, care să fie disponibilă și cunoscută la nivel național. Trebuie să fie disponibile măsuri corespunzătoare de siguranță și securitate pentru victime, inclusiv adăposturi temporare special concepute sau servicii specializate în adăposturi pentru victime ale violenței. Având în vedere că autorii practicilor dăunătoare sunt adesea soțul victimei, un membru al familiei sau un membru al comunității victimei, serviciile de protecție ar trebui să caute să mute victimele în afara comunității lor imediate, dacă există motive să creadă că acestea pot fi nesigure. Vizitele nesupravegheate trebuie evitate, mai ales atunci când problema poate fi considerată una din așa-numita onoare. Suportul psihosocial trebuie să fie, de asemenea, disponibil pentru a trata trauma psihologică imediată și pe termen lung a victimelor, care poate include tulburări de stres post-traumatic, anxietate și depresie.

84. Atunci când o femeie sau o fată care a fost supusă sau a refuzat să se supună unei practici își părăsește familia sau comunitatea pentru a căuta refugiu, decizia ei de a se întoarce trebuie să fie susținută de mecanisme de protecție naționale corespunzătoare. Pentru a o ajuta să facă această alegere liberă și în cunoștință de cauză, sunt necesare mecanismele pentru a-i asigura întoarcerea și reintegrarea în condiții de siguranță pe baza principiului interesului său superior, inclusiv evitarea revictimizării. Astfel de situații necesită o monitorizare și o monitorizare atentă pentru a se asigura că victimele sunt protejate și se bucură de drepturile lor pe termen scurt și lung.

85. Victimele care caută dreptate pentru încălcarea drepturilor lor ca urmare a practicilor dăunătoare se confruntă adesea cu stigmatizarea, un risc de revictimizare, hărțuire și posibilă retribuție. Prin urmare, trebuie luate măsuri pentru a se asigura că drepturile fetelor și femeilor sunt protejate pe tot parcursul procesului legal, în conformitate cu articolul 2 litera (c) și cu articolul 15 paragrafele (2) și (3) din Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și faptul că copiii au posibilitatea să se angajeze efectiv în proceduri judiciare ca parte a dreptului lor de a fi audiați în temeiul articolului 12 din Convenția cu privire la drepturile copilului.

86. Mulți migranți au un statut economic și juridic precar, ceea ce le crește vulnerabilitatea la toate formele de violență, inclusiv la practicile dăunătoare. Femeile și copiii migranți de multe ori nu au acces la servicii corespunzătoare în mod egal cu cetățenii.

87. Comitetele recomandă statelor părți la Convenții:

(a) Asigurarea că serviciile de protecție sunt mandatate și cu resurse corespunzătoare pentru a furniza toate serviciile de prevenire și protecție necesare copiilor și femeilor care sunt sau prezintă un risc ridicat de a deveni victime ale practicilor dăunătoare;

(b) Stabilirea liniei telefonice gratuite, disponibilă 24 de ore pe zi, care este dotată cu consilieri instruiți, pentru a permite victimelor să raporteze cazurile în care este posibil să se producă sau să aibă loc o practică dăunătoare și să ofere recomandări către serviciile necesare și informații exacte despre practicile dăunătoare;

(c) Elaborarea și implementarea programelor de consolidare a capacităților în ceea ce privește rolul lor în protecția ofițerilor judiciari, inclusiv judecători, avocați, procurori și toate

părțile interesate relevante, privind legislația care interzice discriminarea și aplicarea legilor într-un mod sensibil la sex și la vârstă, în conformitate cu Convențiile;

(d) Asigurarea că copiii care participă la procesele legale au acces la servicii corespunzătoare pentru copii, pentru a-și proteja drepturile și siguranța și pentru a limita posibilele efecte negative ale procedurilor. Acțiunile de protecție pot include limitarea numărului de ori când unei victime i se cere să dea o declarație și să nu se impună acelei persoane să se confrunte cu făptuitorul sau făptașii. Alți pași pot include desemnarea unui tutore ad litem (în special în cazul în care făptuitorul este părinte sau tutore legal) și asigurarea faptului că copiii victime au acces la informații corespunzătoare, pentru copii, despre proces și înțeleg pe deplin la ce să se aștepte;

(e) Asigurarea că femeile și copiii migranți au acces egal la servicii, indiferent de statutul lor juridic.

VIII. Diseminarea și utilizarea recomandării generale comune/comentariului general și raportarea

88. Statele părți ar trebui să disemineze pe scară largă prezenta recomandare generală comună / comentariu general parlamentelor, guvernelor și sistemului judiciar, la nivel național și local. De asemenea, ar trebui să fie făcut cunoscut copiilor și femeilor și tuturor profesioniștilor și părților interesate relevante, inclusiv celor care lucrează pentru și cu copiii (adică judecători, avocați, ofițeri de poliție și alți oficiali de aplicare a legii, profesori, tutori, asistenți sociali, personal public sau privat instituții sociale și adăposturi și furnizori de servicii medicale) și societatea civilă în general. Ar trebui să fie tradus în limbile relevante și ar trebui puse la dispoziție versiuni și formate corespunzătoare pentru copii/adaptate pentru persoanele cu dizabilități. Ar trebui organizate conferințe, seminarii, ateliere și alte evenimente pentru a împărtăși bunele practici cu privire la modul cel mai bun de implementare. Acesta ar trebui, de asemenea, să fie inclus în pregătirea formală prealabilă și continuă a tuturor profesioniștilor și personalului tehnic relevant și ar trebui pus la dispoziția tuturor instituțiilor naționale pentru drepturile omului, a organizațiilor femeilor și a altor organizații neguvernamentale în domeniul drepturilor omului.

89. Statele părți ar trebui să includă în rapoartele lor din cadrul convențiilor informații despre natura și amploarea atitudinilor, obiceiurilor și normelor sociale care perpetuează practicile dăunătoare și despre măsurile ghidate de prezenta recomandare generală comună / comentariul general pe care le-au pus în aplicare și efectele a acestuia.

IX. Ratificarea sau aderarea la tratate și rezerve

90. Statele părți sunt încurajate să ratifice următoarele instrumente:

(a) Protocol opțional la Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor;

(b) Protocol opțional la Convenția privind drepturile copilului cu privire la vânzarea copiilor, prostituția și pornografia infantilă;

(c) Protocol opțional la Convenția privind drepturile copilului privind implicarea copiilor în conflictele armate;

(d) Protocol opțional la Convenția privind drepturile copilului în cadrul procedurii de comunicare.

91. Statele părți ar trebui să revizuiască și să modifice sau să retragă orice rezerve la articolele 2, 5 și 16 sau la paragrafele acestora din Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor și articolele 19 și 24 (3) din Convenția privind Drepturile copilului. Comitetul pentru eliminarea discriminării împotriva femeilor consideră că, în principiu, rezervele la articolele respective sunt incompatibile cu obiectul și scopul convențiilor și, prin urmare, nu sunt permise în temeiul articolului 28 paragraful (2) din Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor.
